

MOSTY

Wydoje Haszomer Hacair w Polsce Wychodzą trzy razy w tygodniu
we wtorki, czwartki i soboty

Rok IV

Łódź, czwartek marca 1949 r.

Nr 17 (297)

Ważne ustawy uchwalone przez Sejm R.P.

Wczoraj odbyło się w Warszawie 55 posiedzenie Sejmu Ustawodawczego.

W pierwszym punkcie porządku dziennego wicemarszałek udzielił głosu dyrektorowi Biura Kontroli przy Radzie Państwa, posłowi Grubeckiemu (SL), który przedłożył Sejmowi projekt ustawy o kontroli państwowej.

W następnych punktach porządku dziennego Izba odesłała do odpowiednich komisji sejmowych szereg rządowych projektów ustaw.

Pos. Krygier (PZPR) złożył sprawozdanie Komisji Pracy i Op. Społ. o rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych przepisów o ubezpieczeniach społecznych.

Sprawozdawca podkreślił, że nie jest to pierwsza zmiana dwóch przestarzałych ustaw sanitarnych, przeciw którym klasa robotnicza w roku 1932 ogłosiła strajk generalny. W ustroju kapitalistycznym sprzed 1939 r. ustawy ubezpieczeniowe były rozdziałem w księdze walki klasowej. Dziś stały się funkcjonalną częścią życia zbiorowego i polityki państwa.

Projekt znosi ograniczenie okresu uprawnień do pomocy leczniczej. Dotychczas ubezpieczony miał prawo do korzystania z leczenia przez 26 tygodni, członkowie rodziny zaś przez 13 tygodni. Wprowadzone obecnie bezterminowe leczenie ubezpieczonych jest osiągnięciem wielkiej miary, choć obejmują w obecnym etapie tylko 8.500.000 ludności.

Izba w drugim, a następnie w trzecim czytaniu jednomyślnie projekt przyjęła.

Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Leśnictwa o ochronie hodowli zwierząt gospodarskich złożył pos. Kępczyński (PZPR), stwierdzając, że przyrost trzody chlewnej w kraju stworzył możliwość złagodzenia ograniczeń ubojowych świń. Ograniczenia te wynikały z dekretu z dnia 22.12.1945 r. o ochronie hodowli zwierząt gospodarskich. Przy obecnym stanie trzody chlewnej zwiększony ubój nie będzie już groźny dla stanu liczebnego tych zwierząt. Czasowy brak mięsa i tłuszczu nie może przesłaniać naszej zasadniczej linii rozwojowej w gospodarce zwierzęcej, która zapewni krajowi całkowite zaopatrzenie w produkty zwierzęce.

Referowane dekrety zostały jednomyślnie przez Sejm zatwierdzone.

Sejm zatwierdził również dekret Rządu o odzwierciedleniu i uporządkowaniu wojskowej ewidencji rezerw osobowych, albowiem większość odnoszonych danych uległa zniszczeniu w czasie wojny.

Rejestracja obejmie mężczyzn urodzonych od 1900 — 1926 r. jeśli chodzi zaś o oficerów od 1895 — 1926.

Nie przewiduje się jej zakończenia w bież. roku, przeprowadzenie bowiem tak rozległych prac rejestracyjnych przeciągnie się dłużej czas. Sejm zatwierdził dekret jednogłośnie.

Następne posiedzenie Sejmu odbędzie się w dniu dzisiejszym.

W KILKU WERSZACH...

— W dniu 27. 2. dr. Bunche opuścił Rodos, udając się na inspekcję linii demarkacyjnej w pobliżu Gazy, ustalonej umową, zawartą na wyspie Rodos.

— W tych dniach odbędzie się w Udza el Hafir, na granicy egipskiej pierwsze posiedzenie Komisji, która nadzorować ma realizację zawartej umowy.

— Poseł Szwecji w Kairze przybył do Tel-Awiwu celem powiadomienia rządu Izraela o decyzji Szwecji uznania Izraela de facto. Poseł przyjęty został na audiencji przez prezydenta Weizmana.

— W dniu 1 kwietnia mija ostateczny termin nadsyłania projektów artystycznych na odznaczenia bojowe armii Izraela.

Ewakuacja Egipcjan z Faludży Rozmowy Izraela z Libanem i Transjordanią

TEL-AWIW (Kol Israel) Zgodnie z 3-cim punktem umowy, zawartej na wyspie Rodos, Egipcjanie przeprowadzają ewakuację swych oddziałów z okrażeń Faludży. Setki samochodów egipskich przejechały w dniu 26.II przez linie żydowskie, wioząc ewakuowanych żołnierzy. Do dnia 26 lutego połowa otoczonych sił egipskich opuściła Faludżę.

Agencja „France Presse” donosi, że większa część ludności cywilnej Faludży opuściła tę miejscowość wraz z ewakuującymi się oddziałami egipskimi.

Następnego dnia 27. II. wieczorem ewakuacja została całkowicie zakończona. Ciężka broń Egipcjan (czołgi, działa, ciężkie karabiny maszynowe) przekazana została obserwatorom ONZ do czasu całkowitej realizacji umowy. Ostatni opuścił miasto dowódca egipski w stopniu brygadiera, który nie omieszkał przy tym oświadczyć, że „wierzy”, iż zawarcie umowy na Rodos za-

początku nowy okres przyjaźni między obu narodami”.

W ręce żydowskie przekazano również pięciu jeńców izraelskich, którzy przebywali w Faludży wraz z zamkniętymi tam oddziałami egipskimi. Ich nazwiska: Szlomo Rozenberg, Dawid Zydel, Wolf, Najman i Kalman.

Władze żydowskie zezwoliły na ewakuację arabskiej ludności cywilnej, zamieszkującej tereny, położone na zachód od Gazy i na wschód od Hebronu.

W dniu 28. II odbyło się oficjalne przekazanie przez obserwatorów ONZ miasta Faludży — władzom izraelskim.

TEL-AWIW. (Kol Israel). W dniu 27. II. podano do wiadomości, że odłot delegacji Izraela i Transjordanii na wyspę Rodos został chwilowo wstrzymany ze względu na złe warunki atmosferyczne. Delegacja Transjordanii przybyła na Rodos następnego dnia i odbyła wstępną rozmowę z dr. Bun-

che. W dniu 29-go przybyła na wyspę delegacja Izraela.

W tel-Awiwie podano do wiadomości skład delegacji izraelskiej. Przewodniczący — Reuven Sziloach, zastępca — pulk. Igal Jadin, członkowie — Lener i Szabtaj Rozen. Ostatni jest radcą izraelskiego MSZ.

Dr. Bunche wyraził się optymistycznie o przyszłych rokowaniach. Stwierdził on, że niektóre sporne kwestie zostaną uzgodnione po pierwszych kilku godzinach pertraktacji. Inne kwestie wymagać będą dłuższego omówienia.

Delegacja Transjordanii liczy 7 osób, w tym 5 oficerów i 2 urzędników cywilnych.

Rokowania rozpoczną się w dniu 3 marca.

JEROZOLIMA (obsł. wł.) Z Damaszkuru donoszą, że w kręgach rządowych panują optymistyczne nastroje, co do perspektyw rokowań między Izraelem a Libanem, które mają wkrótce rozpocząć się na wyspie Rodos.

Z międzynarodowych źródeł podał ostatnio do wiadomości szczegóły projektu umowy o zawieszeniu broni między Izraelem a Libanem, który był przedmiotem rozmów między stronami podczas spotkań na granicy izraelsko-libańskiej. Przedstawiciele Izraela mieli wysunąć następujące punkty: 1) usunięcie tzw. „arabskich wojsk wyzwoleniczych” i dwóch pułków syryjskich z obszarów przylegających do granicy libańskiej, 2) sprzedaż gruntów w Galilei, należących do obywateli libańskich — Żydowskiemu Funduszu Narodowemu, 3) zagwarantowanie praw obywatelskich wszystkim Żydom zamieszkującym w Libanie.

Rząd Izraela podobno wyraził gotowość wypłacenia odszkodowań rządowi libańskiemu za prywatne majątki libańskie, znajdujące się na terytorium Izraela.

Rosną szanse przyjęcia Izraela do ONZ

LAKE SUCCESS. Oczekuje się tu uznania Izraela przez Chiny. Zmiana stanowiska Chin, które dotąd odmawiały uznania Izraela, miała być wywołana umową egipsko-izraelską. Po uznaniu Izraela przez Chiny, z 11-tu państw Rady Bezpieczeństwa, Izrael nie będzie uznany tylko przez Egipt. W tej sytuacji, poparcie przez Radę Bezpieczeństwa podania Tel-Awiwu o przyjęcie do ONZ, jest prawie pewne. Jest więcej niż prawdopodobne, że Izrael stanie

się pięćdziesiątym dziewiątym członkiem ONZ.

TEL-AWIW (Kol Israel). W dniu 28. II. odbyło się w miejscowości Rosz Hamikra, położonej na granicy libańsko-izraelskiej, pierwsze spotkanie oficerów armii izraelskiej i libańskiej. Obie strony odbyły wstępną rozmowę.

Następnego dnia o godz. 9.30 rozpoczęły się oficjalne rokowania między Izraelem a Libanem. Rozmowom przewodniczył dr. Bunche.

Telegramy Zjazdu Komitetów Żydowskich Do Prezydenta Bieruta i Premiera Cyrankiewicza

DO PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKI BOLESŁAWA BIERUTA
WARSZAWA, BELWEDER

„Zjazd Komitetów Żydowskich i żydowskich organizacji społecznych w Polsce, odbywający się 26 i 27 lutego br. w stolicy, przesyła Ci Ob. Prezydencie i wraz z Tobą całej pracującej Polsce najserdeczniejsze i najserdeczniejsze pozdrowienia i życzenia owocnej pracy w dziele odbudowy życia gospodarczego i kulturalnego Polski Ludowej, życzenia pomyślnego rozwoju i rozkwitu państwa, który przyspieszy realizację marzeń pokoleń najlepszych synów narodu polskiego, marzeń o nowym ustroju sprawiedliwości społecznej.

Zjazd nasz odbywa się w poważnym i przełomowym okresie dla Polski, dla narodu żydowskiego i całej ludzkości. Pod kierownictwem konsekwentnie demokratycznego obozu, ze zjednoczoną klasą robotniczą, z Tobą Ob. Prezydencie na czele, Polska położyła kres staremu reżimowi reakcji i antysemityzmu i zagwarantowała nie tylko formalnie, ale przede wszystkim czynem, pełne równouprawnienie obywateli Żydów, ocalonych dzięki zwycięstwu Armii Radzieckiej.

Pracująca ludność żydowska w Polsce z entuzjazmem odpowiedziała na apel przywódców kraju i włączyła się do powszechnego wysiłku pracy dla rozbudowy gospodarki i wzrostu produkcji, oraz zbudowania fundamentów socjalizmu. Żydowscy robotnicy wyróżniają się w fabrykach jako przedownicy pracy, poświęcają swoje zdolności sprawie usprawnienia technologicznych procesów produkcji; żydowskie spółdzielcy idą na wieś, by pomóc biedocie chłopskiej w remoncie ich narzędzi pracy; żydowskie rolnicy wnoszą do wsi

formy organizacji rolnictwa; żydowscy marlarze z miłością odtwarzają polskie kopalnie węgla i krajobraz Ziemi Odzyskanych; żydowskie działacze kultury kontynuują tradycje żydowsko-polskiego zbliżenia kulturalnego. Na obecnym zjeździe znajduje wyraz wola pracujących Żydów, pragnących poświęcić wszystkie siły dziełu budowy socjalizmu w ludowo-demokratycznej Polsce.

Nowa Polska jest bardzo popularna i lubiana wśród najszerzych mas narodu żydowskiego na całym świecie. Masy pracujące Izraela żywią szczególnie głęboką sympatię dla przywódców Rzeczypospolitej Polski za ich konsekwentną walkę o prawdziwą niezależność Izraela, przeciwko próbom angielskiego i amerykańskiego imperializmu wciągnięcia Izraela w antyradziecki blok wojenny. Nowa Polska daje wielu krajom przykład, jak można zapewnić kulturze żydowskiej rozwój i upowszechnienie.

Nasz Zjazd odbywa się w czasie, gdy czarne chmury nadciągające z drugiej strony Oceanu zasłaniają horyzont, gdy różni reakcjoniści usiłują przeszkodzić w marszu ludzkości naprzód i dążyć do zalania świata nowymi strumieniami ludzkiej krwi. Różnymi „sanitarnymi kordonami” i strategicznymi bezami, ukrytymi pod płaszczykiem atlantyckiego, śródziemnomorskiego i innych paktów, imperializm anglosaski dąży do okrażenia krajów demokracji ludowej i ZSRR i wywołania nowej wojny — a nikt w tej mierze jak naród żydowski i polski nie odczuł tak boleśnie skutków wojny.

Zapewniamy Ci Ob. Prezydencie, że razem z całym narodem polskim, tragicznie zdziśiatkowane ale świadome swych zadań społeczeństwo żydowskie wstęży wszystkie

siły, by przeciwstawić się nowej rzezi i stać w obronie pokoju.

Ludność żydowska w Polsce przesyła Ci, Ob. Prezydencie, najserdeczniejsze życzenia osobistego szczęścia i twórczej pracy”.

DO PREMIERA RZĄDU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKI J. CYRANKIEWICZA

„Zjazd Komitetów Żydowskich i organizacji społecznych w Polsce przesyła Wam, Ob. Premierze, i całemu Rządowi serdeczne pozdrowienia i zapewnienie, że pracująca ludność żydowska z jeszcze większą energią i aktywnością niż dotychczas włączy się do powszechnej pracy nad odbudową i rozwojem kraju.

Spółeczeństwo żydowskie w Polsce z radością wita wielkie osiągnięcia i zwycięstwa Rządu ludowo-demokratycznej Polski, zarówno w dziedzinie gospodarczej, jak i dziedzinie przebudowy psychiki każdego obywatela, w dziedzinie zwalczania i wypłnienia szkodliwej spuścizny szowinizmu i antysemityzmu. Jesteśmy dumni z tego, że Nowa Polska stała się wzorem politycznego i narodowego równouprawnienia Żydów, utworzenia dla nich porządku pierwszy w historii kraju zdrowych, ekonomicznych warunków egzystencji i gwarancji rozwoju ich postępowej kultury.

Zjazd pragnie zapewnić Was, Ob. Premierze, że pracująca ludność żydowska wzięła aktywny udział w marszu kraju do socjalizmu, współdziałać będzie dla wzmocnienia ducha internacjonalizmu między żydowską a polską ludnością pracującą i stać będzie razem z całym ludem pracującym Nowej Polski w obronie pokoju, zagrożonego przez inspiratorów paktu atlantyckiego, w obronie krwawo zdobytej wolności, dla dobra świata, pokojowego rozwoju i twórczej pracy”.

Ogłosz

Tak uczył Himmler

Pisaliśmy ostatnio na tym miejscu o rozczarowaniu dziennikarzy anglosaskich w Izraelu, którzy oczekiwali „entuzjastycznego przyjęcia” przez naród żydowski, faktu uznania Izraela przez rząd W. Brytanii.

Obecnie nadchodzą wiadomości o tym, jak oficjalne czynniki brytyjskie wyobrażają sobie „utrzymywanie normalnych stosunków dyplomatycznych” z Izraelem. Sprawa ta była ostatnio tematem debat w Izbie Gmin.

Na zapytanie komunisty Piratina, jakie będą zadania posta brytyjskiego w Tel-Awivie, minister kolonii Creech Jones odpowiedział z niezamierzonym spokojem, że jednym z tych obowiązków będzie „wyjaśnienie kwestii zwrotu kosztów utrzymania Żydów w obozach na Cyprze”.

Oświadczenie pana Jonesa jest tak cyniczne, że mówi ono samo za siebie. Komentarze są tu zbędne. Warto jednak przypomnieć, że samo zagadnienie — nam Żydom, którzy przeszli koszmar okupacji hitlerowskiej — nie jest obce. Pamiętamy, jak władze niemieckie wyciskały z resztek ludności żydowskiej kontrybucję, jako „zwrot kosztów” za wymordowanie tysięcy Żydów. Pamiętamy, jak zdeptane i wygłodzone getta musiały finansować niedźwiedzieją egzekucję Żydów w obozach koncentracyjnych i luksusowy tryb życia ich hitlerowskich „aniołów stróżów”.

Utworzenie i utrzymywanie przez władze brytyjskie w ciągu 2 i pół roku obozów koncentracyjnych na Cyprze było oparte na „najlepszych” wzorach hitlerowskich. Okazuje się, że Bevin likwidując te obozy nie kierował się bynajmniej koniecznością zerwania z tymi wzorami. Rząd Labour Partii zamierza iść konsekwentnie dalej po drodze, wytyczonej ongiś przez Himmlera.

Potwierdził to właśnie pan minister Creech Jones.

(hesp)

Parlament przy pracy...

(Od własnego korespondenta C. Szachuma)

TEL-AWIW, 23 lutego.

Ubiegły tydzień obfitował w wydarzenia, które przejdą do historii narodu żydowskiego. W życiu jiszuwu dał się zauważyć wzrost podniecenia, który datuje się jeszcze od pamiętnego dnia wyborów do Konstytuante. W godzinach rannych dzienniki rozchwytywane były przez czytelników, a wieczorami rozlegały się na ulicach okrzyki gazetarzy, kolportujących „specjalne wydania”.

W wystąpieniach mówców stale powtarzały się słowa: „Po raz pierwszy od dwóch tysięcy lat...”, „Przełomowa chwila naszych dziejów...”.

I nic dziwnego. W tym właśnie tygodniu ostatni uczestnik ruchu Haapala, uchodzący z Cypru, wstąpił na brzeg ojczyzny. W tym tygodniu został otwarty pierwszy parlament Izraela. Wybrany został pierwszy prezydent najmłodszego państwa na świecie. Zasadzony został „Las Bohaterów” przez Cwa Hagana Leisrael. Delegat arabski wygłosił pierwsze przemówienie w Zgromadzeniu Ustawodawczym. Dr Weizman złożył ślubowanie przy odgłosie tradycyjnych rogów i wystrzałów armatnich. Wszystkie powyższe wydarzenia były bądź uwieńczeniem długich zmagani wyzwoleńczych narodu naszego, bądź też zapoczątkowaniem nowej karty jego dziejów.

Podniosły nastrój, jaki udzielił się ludności Izraela, nie usunął jednak na plan drugi zainteresowania, jakie koncentruje się wokół kwestii nowego rządu. Na ustach wszystkich zawisło pytanie: Jaki będzie skład nowego gabinetu, ile tek ministerialnych otrzymają główne partie, czy przedstawiciele „Chejrut-u” również reprezentowani będą w rządzie? Czy Grynbaum po klęsce wyborczej nadal zatrzyma swe stanowisko?

Również na łamach gazet mnożyły się domysły i horoskopy, a nawet nierzadko... „kaczki” dziennikarskie.

Albion sprawa formowania nowego rządu, utrzymująca cały jiszuw w stanie ciągłego napięcia, posuwała się naprzód zółwim tempem. Pierwszym krokiem w tym kierunku było uchwalenie przez Zgromadzenie Ustawodawcze tzw. Małej Konstytucji, określającej między innymi modus formowania nowego rządu.

W KONSTYTUANCIE

Projekt Małej Konstytucji rozpatrywany był na trzecim posiedzeniu Zgromadzenia Ustawodawczego. Sprawę referował przewodniczący Komisji Konstytucyjnej, poseł Zjednoczonej Partii Robotniczej, J. Idelson. Po krótkim wstępie, wyjaśniającym istotę Małej Konstytucji, mówca przystąpił do czytania tekstu projektu ustawy.

Pierwsze dwa punkty, które traktują o kompetencjach Zgromadzenia Ustawodawczego, o porządku wyborów prezydenta państwa i jego funkcjach, zostały uchwalone bez specjalnych sprzeciwów i replik ze strony jakiejkolwiek partii.

Ożywiona dyskusja wywiązała się dopiero wtedy, gdy odczytano artykuł ustawy, dotyczący formowania rządu i wzajemnych stosunków między rządem a Konstytuanta.

W artykule tym czytamy: „Punkt 8-my: Rząd Tymczasowy zgłosi swą dymisję prezydentowi państwa bezpośrednio po jego wyborze, lecz będzie nadal pełnił swe obowiązki, do chwili uformowania nowego rządu. Punkt 9-ty: Po uprzedniej konsultacji z przewodniczącymi wszystkich frakcji parlamentarnych prezydent poruczy jednemu z posłów utworzenie nowego gabinetu. Punkt 10-ty: Rząd będzie się składał z premiera i pewnej liczby ministrów

spośród posłów Zgromadzenia. Punkt 11-ty a): Po uformowaniu rządu staje przed Zgromadzeniem Ustawodawczym dla otrzymania wotum ufnosci. 11-ty b): po wyrażeniu tego wotum, premier i wszyscy ministrowie podpisują deklarację, w której zobowiązują się wiernie służyć państwu i realizować wszystkie uchwały, powzięte przez Konstytuanta. 11-ty c): Rząd odpowiada kolektywnie przed Zgromadzeniem Ustawodawczym, 11-ty d): Na wypadek, gdyby Konstytuanta wyraziła rządowi wotum nieufności, premier zgłasza swą dymisję na ręce prezydenta, pełniąc swe obowiązki do czasu utworzenia nowego rządu”.

Przedstawiciel Zjednoczonej Partii Robotniczej H. Rubin wniósł poprawkę do punktu 9-tego w sprawie ograniczenia terminu, w jakim desygnowany premier winien przedstawić listę gabinetu i zaproponował dodać następujący passus: „Jeżeli desygnowany premier nie zdoła w ciągu tygodnia utworzyć rządu, prezydent powierzy to zadanie innej osobie, po dodatkowej konsultacji z frakcjami. Motywując swą poprawkę H. Rubin podniósł, że punkt ten w brzmieniu uchwalonym przez komisję może spowodować, iż formowanie rządu przeciągnie się w nieskończoność, a w między czasie sprawować będzie władzę rząd, który bądź utracił zaufanie parlamentu, bądź też zdymisjonował. Wniosek został odrzucony 52 głosami przeciwko 32.

Ciekawa utarczka rozegrała się wokół punktu 10-go. Już w Komisji Konstytucyjnej część posłów domagała się przyznania prawa objęcia stanowiska ministra również osobom, nie będącym posłami. Posłowie Zjednoczonej Partii Robotniczej wystąpili przeciwko temu wnioskowi, uważając za niedopuszczalne, by funkcje ministra mógł sprawować człowiek, nie mający za sobą poparcia w społeczeństwie. W Komisji Konstytucyjnej stanowisko Mapam poparło szereg stronnictw, a między innymi część posłów Mapai, w wyniku czego proponowana poprawka została odrzucona.

Tym większe zdziwienie wywołał fakt, że skoro sprawa znalazła się na forum Zgromadzenia Ustawodawczego nie kto inny, jak sam Mosze Szertok wniósł wspomnianą poprawkę, za którą głosowali wszyscy bez wyjątku posłowie z Mapai. Toteż poprawka została uchwalona 49 głosami przeciwko 39.

Powszechna wesołość na sali wywołała demonstracyjna propozycja Begina, który domagał się ograniczenia ilości ministrów do ośmiu. Referent J. Idelson w replice swej wskazał na fakt, że Begin w Komisji Konstytucyjnej zaproponował zredukować tę cyfrę do siedmiu. Na to z ław Mizrachi padł okrzyk: „Dla nas to zrozumiałe. Osiem oznacza literę „Ch“... „Ch“ zaś — to pierwsza litera „Chejrut-u“.

Posł Mikunis, czyniąc aluzję do demagogicznego wystąpienia Begina, zaproponował utworzenie... ministerstwa do walki z demagogią.

Po debacie ogólny projekt Konstytucji uzyskał 77 głosów przy 11 wstrzymujących się od głosowania. „Wstrzymującymi się”, rzecz jasna, byli w tym wypadku posłowie z „Chejrutu”.

PRZYWÓDCY MAPAM U PREZYDENTA

Zgodnie z postanowieniami Małej Konstytucji prezydent Weizman odbył konferencję z przywódcami Zjednoczonej Partii Robotniczej.

W konferencji brali udział: Meir Jaari i J. Ben Aharon.

Na wstępie prezydent wyraził życzenie, by przyszły rząd odpowiadał możliwościom młodego państwa, tzn. by mógł sprawnie funkcjonować i podołać wielkim zadaniom, wynikającym z faktu masowej alii i osadnictwa na szeroka skalę oraz by mógł sterować nawą państwa „na burzliwym morzu polityki międzynarodowej”.

Meir Jaari i J. Ben Aharon przedstawili prezydentowi stanowisko Zjednoczonej Partii Robotniczej. Podnieśli oni, że wybory do Konstytuante wykazały, iż większość ludności Izraela udziela swego poparcia partiom Histadrutu i z tego też względu rząd powinien się opierać na tej robotniczo-chalucowej większości posłów Zgromadzenia Ustawodawczego — przy współudziale innych postępowych elementów w państwie. Omawiając program działalności przyszłego rządu, przywódcy Mapam stwierdzili, że wewnętrzna jego polityka powinna być postępową i konstruktywną oraz stać na straży interesów mas pracujących i ubogich warstw ludności.

(dokończenie na str. 4-jej)

Poważna obniżka cen w ZSRR

Jak podaje prasa Z. S. R. R. w obniżka cen artykułów pierwszej towarów, a więc chleb, mąkę, zboża, przetwory rybne, masło, wino, działy odzież i konfekcję, obuwanie i Urzędowy komunikat o obniżce w jakich obniżka ta nastąpiła:

Gdy w końcu 1947 r. wprowadzono w życie reformę walutową i skasowano system kartkowy, zniesiono równocześnie wysokie ceny komercyjne i wprowadzono jednolite obniżone ceny detaliczne towarów masowego spożycia.

Był to pierwszy etap obniżki cen tych towarów. W tym etapie, towary masowego spożycia w państwowym handlu detalicznym potaniały w ciągu roku ogółem o co najmniej 57 miliardów rubli.

Ale sprawa nie mogła się ograniczyć tylko do tego. Obniżka cen towarów w państwowym handlu detalicznym powinna była wywołać i rzeczywiście wywołała analogiczną obniżkę cen na rynku kolchozowym i spółdzielczym. Ze względu na to, że udział towarów kolchozowych i spółdzielczych w ogólnej masie towarów, sprzedawanych ludności w ciągu roku, wynosi około 33 proc., — obniżka cen towarów w handlu kolchozowym i spółdzielczym dała łącznie ich potaniecie co najmniej o 29 miliardów rubli.

Tak więc w ciągu roku ludność zyskała na obniżce cen detalicznych we wszystkich sektorach handlu detalicznego ogółem około 86 miliardów rubli. Oznacza to, że w następstwie obniżki cen w pierwszym etapie wzrosła znacznie siła nabywcza rubla, poprawił się jego kurs w stosunku do kursów walut zagranicznych, wzrosła poważnie płaca zarobkowa robotników i inteligencji oraz obniżyły się znacznie wydatki chłopów na zakup towarów przeczystych.

Jeśli uwzględnimy okoliczność, że nowa obniżka cen w państwowym sektorze handlu detalicznego wywoła natychmiastowy i zasadniczo taki sam spadek cen w sektorze spółdzielczym i kolchozowym, musimy stwierdzić, że wskutek nowej obniżki cen

Związku Radzieckim nastąpiła dalsza potrzeby. Obejmuje ona szeroki zakres mięso, wędliny i konserwy, dalej ryby artykuły perfumeryjne, wszelkiego rodzaju innych towarów.

cen podaje następujące okoliczności, towarów kolchozowych i spółdzielczych ludność zyska uzupełniająco nie mniej niż 23 miliardy rubli.

Tak więc na nowej obniżce cen we

wszystkich sektorach handlu detalicznego, w obecnym drugim etapie ludność zyska w ciągu roku ogółem około 71 miliardów rubli. Oznacza to, że w następstwie nowej obniżki cen podnieśli się znowu znacznie siła nabywcza rubla i poprawi się jego kurs w porównaniu z kursami walut zagranicznych, wzrosła znowu poważnie realna płaca zarobkowa robotników i inteligencji oraz obniża się znowu w znacznym stopniu wydatki chłopów na zakup towarów przemysłowych.

Wymiana jeńców

TEL-AWIW. (Kol Izrael) Zgodnie z umową o wymianie jeńców, zawartą między Izraelem a Transjordanią, rząd Izraela zwolnił grupę 108 jeńców transjordańskich. Grupę tę przekazał pułk. Mosze Dajan wojskowemu komendantowi Starego Miasta.

W dniu 28 lutego powróciła do Izraela

czwarta grupa jeńców żydowskich z Transjordanii w liczbie 150 osób. Są to uczestnicy walk o Stare Miasto, mieszkańcy Rewadim i Kfar Ecjon.

Ostatnia — piąta grupa jeńców, licząca 203 osoby, oczekiwana jest w Izraelu z końcem bieżącego tygodnia.

Realizacja pożyczki dla Izraela

TEL-AWIW. (Kol Izrael). W najbliższych dniach zostanie sfinalizowana umowa z amerykańskim Bankiem Importowo-Eksportowym. 65 milionów dolarów, przeznaczone na rozbudowę przemysłu, umożliwią zało-

żenie wielu nowych przedsiębiorstw i zakładów.

Minister Skarbu Izraela Kaplan oświadczył w Waszyngtonie, że absorpcja masowej imigracji wymaga mobilizacji wielkich funduszy w kraju i za granicą.

Stan gospodarki rolnej

TEL-AWIW (Kol Izrael). Na konferencji prasowej, jaka odbyła się w dniu 27. II, przedstawiciel Związku Zawodowego pracowników rolnych Abraham Harfeld podał cyfry charakteryzujące stan gospodarki rolnej Izraela.

Ogółem na terenie kraju znajduje się 275 osiedli. Od chwili proklamowania państwa izraelskiego założonych zostało 58 nowych osiedli rolniczych. W najbliższych miesiącach powstanie dalszych 38 osiedli. W ciągu roku 1949 ogółem założonych

zostanie 50 nowych osiedli. W roku 1948 osiedliło się na gospodarstwach indywidualnych 1500 rodzin.

Na zrealizowanie planów rozbudowy starych osiedli potrzebna jest kwota 5 milionów funtów. Odbudowa osiedli, zniszczonych w trakcie działań wojennych, wymaga sumy 4 milionów funtów.

Większość nowych imigrantów winna być kierowana do pracy na roli. Tylko w ten sposób Izrael zdoła uzyskać samowystarczalność rolniczą.

Wyniki wyborów do Zw. Zaw. urzędników państwowych

TEL-AWIW (Osl. w.) Zostały tu ogłoszone pierwsze wyniki wyborów do Federacji Związków Zawodowych urzędników państwowych — członków Histadrut Haowdim. Z pierwszych obliczeń wynika, że spośród 15,750 uprawnionych do głosowania oddało głos 9,364 urzędników. Z tego otrzymała Mapai 6,277 głosów (70 proc.), Manam 1,850 głosów (20,9 proc.), progresywni 4,7 głosów (5,6 proc.), religijni 228 głosów (2,6 proc.). Liczby te nie obejmują głosów żołnierzy oraz tych, którzy z różnych

przyczyn głosowali nie w swoich punktach wyborczych.

W poprzednich wyborach do Federacji Związków Zawodowych urzędników państwowych, które odbyły się w r. 1944 otrzymały wszystkie ugrupowania wchodzące obecnie w skład Zjednoczonej Partii Robotniczej 18,6 proc.

Ogólna liczba delegatów na ogólnokrajową konferencję Związków Zawodowych urzędników państwowych wynosi 151, z tego dla Mapam przypada 30 delegatów.

Nagrody im. prof. Weizmana

TEL-AWIW. (Kol Izrael) 1 marca przybył tu prezydent Weizman, który wziął udział w uroczystym rozdaniu nagród jego imienia, ufundowanych przez Radę Miejską Tel-Awivu. Nagroda przyznana została za działalność naukową.

W uroczystości wzięły udział członkowie Rządu oraz przedstawiciele korpusu dyplomatycznego, akredytowani przy Rządzie Izraela.

Krajowy Zjazd Komitetów Żydowskich

oraz delegatów organizacji gospodarczych, społecznych i instytucji kulturalnych

Jak już pokrótce donosiliśmy, w dniach 26 i 27 lutego br. odbył się w Warszawie Krajowy Zjazd Delegatów Komitetów Żydowskich, organizacji gospodarczych i społecznych oraz instytucji kulturalnych. Obrady Zjazdu rozpoczęły się w sobotę w godzinach popołudniowych w nowo-wybudowanej sali Domu Kultury przy ul. Jagiellońskiej na Pradze.

Na Zjazd przybyło ponad 300 delegatów z całego kraju, reprezentujących komitety żydowskie, spółdzielnie, Żydowskie Towarzystwo Kultury, Ort, Toz, Związek Literatów i

Dziennikarzy Żydowskich, przodownicy pracy oraz zaproszeni goście.

Na uroczystym otwarciu Zjazdu obecny był jako przedstawiciel Rządu Rzeczypospolitej, minister Administracji Publicznej Władysław Wolski. W trakcie obrad przybył również dyrektor Joint'u w Europie — dr Schwarz w towarzystwie dyr. Beina i generalnego sekretarza Barskiego.

Imieniem Prezydium CKZWP Zjazd zabrał dr. Adolf Berman. Po powitaniu zebranych delegatów i gości dr. Berman zaprosił do Prezydium Zjazdu min. Wolskiego, którego zebrani powitali burzliwymi oklaskami.

Przemówienie dr A. Bermana

„Po raz pierwszy od chwili wyzwolenia — rozpoczął swe przemówienie dr Berman — zebrali się tutaj delegaci wszystkich organizacji, reprezentujących żywość i twórcze siły ludności żydowskiej, celem dokonania oceny dotychczasowej działalności i nakreślenia wytycznych przyszłej pracy. Nasze osiągnięcia napawają nas dumą; na ruinach i zgłiszczach stworzyliśmy kwitnące życie żydowskie. Jest rzeczą charakterystyczną, iż na europejskiej konferencji Joint'u w Paryżu w lutym ub. r. wszyscy bez wyjątku mówcy stwierdzili, iż społeczeństwo żydowskie w Polsce może służyć za wzór odrodzenia i konstruktywnej pracy“.

W dalszym ciągu swego przemówienia mówca wspominał o uchwale w sprawie rozszerzenia społecznej bazy komitetów żydowskich.

„Uchwała ta zmierza do mobilizacji wszystkich twórczych sił ludności żydowskiej, ludzi pracy, przodowników, tych wszystkich, którzy codziennym trudem wykują nowe życie wokół nowych zadań, które stoją przed nami. Oświadczamy z trybuny tego zjazdu, że pracująca ludność żydowska będzie kroczyć razem z ludem polskim we wspólnym marszu do socjalizmu“.

Mówiąc o warunkach, które umożliwiły poważne osiągnięcia CKZWP, dr Berman podkreślił „wielki wysiłek ludzi pracy, pomoc naszych braci zza granicy, a przede wszystkim wszechstronne poparcie Rządu Polski Ludowej. (Okłaski).“

„Z trybuny naszego Zjazdu przesyłamy pło mienne pozdrowienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Bolesławowi Bierutowi (żywiłowa owacja, wszyscy wstają z miejsc).“

„Naród żydowski — mówił w dalszym ciągu dr Berman — nigdy nie zapomni decydującego poparcia przedstawicieli Polski Ludowej i Związku Radzieckiego dla utworzenia państwa Izrael“ (burzliwe okłaski).

Charakteryzując obecną sytuację polityczną dr Berman stwierdził, że miejsce narodu żydowskiego znajduje się jedynie po stronie sił antyimperialistycznych, walczących o trwały pokój i postęp.

„Nasza odpowiedź — kończy mówca — dla podlegających wojennych i oszczerców będzie wzmożenie wysiłków w dziele odbudowy naszego życia. Jednocześnie w dalszym ciągu będziemy udzielali poparcia dla walki Izraela o pełną niezależność“.

Następnie zabrał głos min. Władysław Wolski, który oświadczył:

Oświadczenie min. Wolskiego:

Kielce nigdy więcej się nie powtórzą!

„W imieniu Rządu R. P. witam serdecznie Zjazd przedstawicieli pracującej ludności żydowskiej. Zjazd ten odbywa się w okresie krzepnącej sytuacji politycznej w kraju, co pozwoliło na głębokie zastanowienie się nad dotychczasowymi osiągnięciami i wytyczeniem drogi, jaką ludność żydowska poprowadzi swoje sprawy w naszym kraju.“

Okres, w jakim odbywa się ten Zjazd, na biera tym większego znaczenia, jeśli uświadomimy sobie, że nie tak dawno są te lata, kiedy naród żydowski cierpiał mękę, jakich nie przechodził żaden naród.

Lata te są poza nami. Należy sobie przypomnieć, że naród żydowski, który straszliwie cierpiał w okresie wojny, musiał także ciężko walczyć z dyskryminacją narodową w okresie poprzedzającym wojnę.

W okresie tym walczyliśmy razem z polską klasą robotniczą o wyzwolenie narodowe i sprawiedliwość społeczną. Okres, w którym walczyliśmy wspólnie z wami, te lata wspólnej walki wiążą nas i zobowiązują na długie lata naprzód. DLATEGO TEŻ NARÓD ŻYDOWSKI MOŻE BYĆ SPOKOJNY, ŻE W POLSCE „KIELCE“ WIĘCEJ POWTÓRZYĆ SIĘ NIE MOGA, że cały wysiłek narodu żydowskiego winien być zwrócony w kierunku odbudowy życia w ten sposób, ażeby młode pokolenie znalazło inne warunki niż dotychczas.

Jeśli zjazd ten odbywa się w okresie nowej rzeczywistości polskiej, jest w tym również wielki wkład pracy ludności żydowskiej w

Polsce, która na równi z całą klasą pracującą przystąpiła do odbudowy zniszczonego w dziedzinie życia gospodarczego i kulturalnego.

Żyjąc w Polsce, będąc pełnoprawnymi obywatelami, mogą liczyć na to, że spotykają się z najbardziej życzliwym stosunkiem ze strony Rządu do swych potrzeb. Wszystkie ośrodki: zdrowia, opieki społecznej, wychowania, które decydują o przyszłości w rozwoju życia w kraju, mogą liczyć na pomoc ze strony państwa tak samo, jak instytucje polskie.

Odbywający się tutaj Zjazd winien jasno nakreślić linię postępowania na przyszłość, omówić wszystkie potrzeby ludności żydowskiej w Polsce, byśmy znając je, mogli przystąpić do należytej pomocy.

„Zwyczaj owoenych obrad Zjazdowi — zakończył min. Wolski — wyrażam przekonanie, że Zjazd określi taką linię rozwoju, która da podstawę dla krzepnącej przyjaźni obu na rodów żyjących na wspólnej naszej ziemi“.

W dalszym ciągu przewodniczący obrad dr Berman w imieniu Prezydium Zjazdu zgłosił wniosek w sprawie wysłania telegramów do Prezydenta Rzeczypospolitej Bolesława Bieruta i Premiera Cyrankiewicza. (Teksty depesz podajemy oddzielnie).

Po odczytaniu tekstów depesz do Prezydenta R. P. i Premiera Rządu, przyjętych burzą oklasków przez zebranych, przewodniczący obrad udzielił głosu dla wygłoszenia referatu sprawozdawczego z działalności CKZWP ob. Łazebnikowi.

Referat sprawozdawczy ob. Łazebnika

Na wstępie swego referatu ob. Łazebnik scharakteryzował obszernie obecną sytuację polityczną, którą cechuje coraz wyraźniejsze krystalizowanie się dwóch obozów: z jednej strony obozu reakcji, któremu patronują imperialiści anglosascy, z drugiej zaś obozu demokracji, pokoju i postępu ze Związkiem Radzieckim na czele.

„Zdawałoby się, że w walce tych dwóch obozów naród żydowski powinien zdecydowanie stanąć po stronie obozu pokoju i postępu. Niestety, znajdują się jeszcze w społeczeństwie żydowskim w krajach anglosaskich działacze, którzy głoszą teorię neutralizmu, wynikającą z rzekomej specyficzności interesów narodu żydowskiego lub uprawiają działalność skierowaną przeciwko siłom pokoju i demokracji, deklarując się i popierając politykę podległości wojennych“.

Następnie mówca podkreślił przyczyny, dla których konieczne jest wszechstronne poparcie i pomoc skupisk żydowskich w krajach demokracji ludowej dla młodego państwa Izrael.

Z kolei ob. Łazebnik, po zobrażowaniu ostatnich wydarzeń w życiu Polski Ludowej i głębokich przemian społeczno — politycznych w kraju, omówił na tym tle sytuację i zmiany w strukturze ludności żydowskiej.

Dzięki procesowi produktywizacji i przewarstwowieniu powstało nowe społeczeństwo żydowskie, nawskroś pracujące.

W ciągu 1948 roku jeszcze bardziej wzmożił się twórczy charakter społeczeństwa żydowskiego w Polsce. Obecnie pracujący element

w społeczeństwie stanowi przeważający procent.

W dalszym ciągu swego referatu sprawozdawczego prelegent zilustrował cyframi wzrost zatrudnienia i rozwój spółdzielczości żydowskiej, która stała się integralną częścią ogólnej gospodarki krajowej. Żydowskie spółdzielnie produkcyjne wychowały rzeszę fachowców, wysoko wykwalifikowanych w swoim zawodzie robotników, oraz działaczy społecznych. Ob. Łazebnik podkreśla udział żydowskiej spółdzielczości w wytwórczej w czy nie przedkongresowym, który dał tak wspaniałe rezultaty.

„Wśród delegatów na Zjazd — oświadczył mówca — obecni są przodownicy pracy państwowych fabryk, hut i kopalń. Z dumą możemy zameldować Zjazdowi, że kroczą oni w szeregach produkujących robotników polskich, wykonując normy 150 — 250 proc.“

Po zobrażowaniu działalności i osiągnięć Banku Spółdzielczego dla Produktywizacji Żydów, ORT-u, który rozwija owocną działalność szkolenia zawodowego, mówca wspominał o akcji Centralnego Komitetu Żydów Polskich na rzecz budowy Pomnika Bojowników Getta w Warszawie, która została uwieńczona pełnym sukcesem.

Omawiając w dalszym ciągu sprawę wzajemnych stosunków ze Światowym Kongresem Żydowskim ob. Łazebnik sprzecywał warunki akcesu CKZWP do tej organizacji oraz scharakteryzował działalność delegacji społeczeństwa żydowskiego w Polsce na drugiej sesji Światowego Kongresu Żydowskiego w Montreaux. Obok poważnych osiągnięć

— stwierdził mówca — jak napiętnowanie dążeń rewizjonistycznych Niemiec, walka o demokratyzację Kongresu i zmianę jego stylu pracy, napiętnowanie teorii neutralizmu, delegacja nasza popelniała również szereg błędów natury zasadniczej.

Obecnie jednak kierownictwo Światowego Kongresu Żydowskiego kontynuuje starą politykę, idąc na lep reakcji anglosaskiej.

Z kolei mówca dokonał oceny prac delegacji Żydów polskich na Europejskiej Konferencji Kultury Żydowskiej w Paryżu, która była imponującą manifestacją postępowej kultury żydowskiej. Europejska Konferencja Kultury była wyrazem dążeń postępowych skupisk żydowskich w Europie kontynuowania pięknych tradycji kultury żydowskiej i wzmożenia jej rozwoju.

W dalszym ciągu ob. Łazebnik dokonał przeglądu działalności i osiągnięć Żydowskiego Towarzystwa Kultury, wydawnictwa żydowskiego, teatru, Żydowskiego Instytutu Historycznego, szkolnictwa, oraz poszczególnych resortów CKZWP.

Następnie przewodniczący udzielił głosu dyrektorowi Joint'u w Europie J. Szwarzowi, który powitał zjazd następującymi słowami:

„Przypominam sobie mój pierwszy pobyt

Generalna debata

W drugim dniu obrad odbyła się debata nad referatem sprawozdawczym generalnego sekretarza CKZWP ob. Łazebnika. W dyskusji wzięło udział 35 mówców. Po przemówieniach ob. ob. Zandberga, Chytrzyka, Gorina i rabina Trajstmana, tow. Lam składa deklarację imieniem delegatów Haszomer Hacair na zjeździe w sprawie składu Prezydium.

Poeta Binem Heller omówił zadania literatury żydowskiej. Przewodniczący pracy Sara Fleis (Dzierżoniów) opowiedziała zebranym, w jaki sposób włączyła się do pracy produktywnej a następnie zdołała przekroczyć organizację ORT, dr. Wilf, zobrażował osiągnięcia tej organizacji na polu szkolenia zawodowego, przedstawiając zarazem trudności, w obliczu jakich znajduje się obecnie ORT w związku ze zmniejszeniem dotacji Centrali ORT-u. Tow. Sztajnberg z Wrocławia omówił pracę Żydowskiego Towarzystwa Kultury, podkreślając pilne zadania zwiększenia zainteresowania dla książki żydowskiej. Biblioteki żydowskie nie cieszą się, niestety, zbyt dużą frekwencją czytelników. Przedstawiciel spółdzielni rolnej w Kanie Górze i we Wstowie przedstawił genezę powstania tych placówek oraz ich poważne osiągnięcia dzięki pełnej entuzjacji pracy jej członków.

Ob. Turkow (Teatr Żydowski — Wrocław) wysunął postulat upaństwowienia Teatru Żydowskiego w Polsce, podkreślając przychylny stosunek do tego problemu ze strony kół państwowych.

Tow. adw. Hercberg podkreślił pozytywny stosunek do osiągnięć komitetów żydowskich we wszystkich dziedzinach budowy i rozwoju jidzuw żydowskiego. Polemizując z tą częścią referatu ob. Łazebnika, która poruszyła momenty ideologiczne, mówca stwierdził, że jego zdaniem nie odzwierciedla ona poglądów całego CKZWP. Mówca nawiązuje do głosu w dyskusji ob. Łazowskiego omawia zagadnienia patriotyzmu. Na zakończenie tow. Hercberg stwierdza poważną lukę w referacie sprawozdawczym, jaką było niedostateczne podkreślenie związku żydostwa polskiego z Izraelem i jego aktywnego udziału w każdej formie w akcji pomocy dla walczącego Izraela.

Dr Chain (TOZ) odpowiada na zarzuty dotyczące przejawów biurokratyzmu w ośrodkach TOZ-u.

Nowy skład CKZWP

Dr Berman Adolf, Bitter Marek, mgr. Blumental Natan, Borenstein Leon, Brenner Libor, Burko Mojżesz, dr Chain Leon, Cieszyński Chaim, Czarke Samuel, Egit Jakub, Feldenkreis Aron, Fiszgrund Salo, Gelblum Leon, Grajek Stefan, Grinberg Jakub, Grinberg Wolf, Gurwicz Samuel, Heller Binem, adw. Hercberg Fiszal, Kagan Abram, rabin dr Kahane Dawid, Kamińska Ida, dr Langnas Saul, Lew Leon, Lewi Genia, Lewit Aron, Łazebnik Julian, Łazowski Ludwik, Majzler Natan, Mark Ber, Minster Gedalia, Mirski Michał, Oliński Lejb, dr Parnas Herman, Plac Idel, adw. Rogoziński Szymon, mgr. Rostal Edward, Rottenberg Józef, Rozenberg Abram, inż. Rozenman Abram, dr

w Polsce w r. 1945. Doskonale pamiętam ruiny i zniszczenia, a zwłaszcza dotkliwą klęskę naszego narodu. Pamiętam garstkę entuzjastów, którzy przystąpili do odbudowy życia. Ten, który zna stan rzeczy w r. 1945 i porównuje go z obecnym, musi być pełen podziwu dla osiągnięć zorganizowanego społeczeństwa w Polsce. Osiągnięcia te należy nie wątpliwie zapisać na konto CKZWP. Należy jednak pamiętać, że wielki udział w tej odbudowie posiada również Joint“.

Mówca stwierdza z zadowoleniem, że środki, które przeznaczył Joint dla społeczeństwa żydowskiego w Polsce, zostały wykorzystane w najwłaściwszy sposób. Świadczą o tym wspaniałe placówki gospodarcze, instytucje kulturalne, zakłady opiekuńcze, szkoły itp.

Następnie dr. Szwarz przedstawił trudności finansowe Joint'u, którego budżet w roku bieżącym ulega zmniejszeniu. Mówca podkreślił, że w chwili obecnej Joint zajęty jest poważnym zadaniem realizacji imigracji Żydów z obozów D. P. do Izraela. Dr. Szwarz zapewnił o życzliwym ustosunkowaniu się Joint'u do potrzeb jidzuw żydowskiego w Polsce.

Przemówieniem powitalnym dr-a Szwarza zakończony został pierwszy dzień obrad.

Zebrani zgotowali serdeczną owację zasłużonej artystce i reżyserce Idzie Kamińskiej, która podzieliła się z zebranymi uwagami na temat pracy teatru żydowskiego, jego osiągnięć i bolączek, zwracając szczególnie uwagę na konieczność wpajania kultu dla teatru żydowskiego i słowa żydowskiego wśród młodzieży. Mgr. Gerber (Żydowski Instytut Historyczny) zapoznał zebranych z pracami Instytutu oraz planami na przyszłość.

Tow. Sztrachman (Haszomer Hacair) podkreślił, że sprawozdanie ob. Łazebnika daje wszechstronny obraz osiągnięć społeczeństwa żydowskiego. Ma to szczególne znaczenie, jeśli weźmie się pod uwagę kampanię prowadzoną przeciwko jidzuwowi polskiemu w niektórych ośrodkach żydowskich zagranicą. Mówca podkreśla szczególną rolę partii w osiągnięciach CKZWP, które były czynnikiem stymulującym i organizującym. W dalszym ciągu tow. Sztrachman oświadczył: „Jesteśmy dumni, że w naszych szeregach znajdują się tacy odznaczeni przodownicy pracy jak Rotsztein (Świdnica), Halpern (Gliwice), Kirkowski (Sosnowiec), podobnie jak dumni jesteśmy z naszego towarzysza z Wałbrzysza Mundka Kohla, który padł bohaterską śmiercią w obronie Jad Mordchaj“.

Mówca podkreśla doniosłe znaczenie rozwoju kultury żydowskiej w duchu postępowym i narodowym.

Tow. Genia Lewi podkreśliła konieczność zachowania współpracy w ramach komitetów żydowskich, jako gwarancji realizacji ważnych zadań stojących przed społeczeństwem żydowskim w Polsce.

Sekretarz Związku Literatów Żydowskich Szpigel, wezwał zebranych do uczczenia pamięci poległych pisarzy żydowskich.

Tow. Rotenberg (Poalej Syjon) polemizuje z niektórymi wywodami sekretarza generalnego C. K. Ż. P. Następnie podkreśla rolę partii, które winny w dalszym ciągu nakreślać linię pracy komitetów żydowskich.

W dyskusji zabrali jeszcze głos ob. ob. dr. Efros, adw. Wertheim, Sobelman, Egit, Smolar, mgr. Rostal, dr. Sfar i inni.

Następnie referent ob. Łazebnik udzielił odpowiedzi na szereg momentów podniesionych w dyskusji. Po przeprowadzeniu wyboru plenium C. K. Ż. P. i powzięciu rezolucji ob. red. Mirski zamknął zjazd.

Telegramy na Zjazd

Rada Zakładowa i Dyrekcja Państw. Zakł. Przemysłu Bawełnianego — Wrocław, Starostwo pow. Dzierżoniów, Dyrekcja i Rada Zakładowa PZKK Bielawa, z Tow. Przyjaciół Uniwers. Hebrajskiego — J. Tuwim, Zrzeszenie Żydów Pol. Belgia, Francja, Ziomkostwo Warszawskie Nowy Jork, Żydowska Federacja Kultury — Paryż, Union Franca, Rada Zw. Gmin Żyd. Ziemi Czeskiej i Morawsko-Sląskiej, Fraternal Folkorden Nowy Jork, Św. Kongres Żydowski, Komitet PZPR, Ra-

da Zakładowa i Dyrekcja kopalni „Mieszko“, Burmistrz i Przewodn. MRN Strzegom, MRN Wałbrzych, WRN Wrocław, KM PZPR Strzegom, Zjedn. Zakł. Przemysłu Dzielnickiego w Legnicy, MRN Legnica, Dolnośląskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego, Koksownia Biały Kamień, Dzierżoniowskie Zakłady Przemysłu Bawełnianego, Dolnośląskie Zjedn. Przemysłu Węglowego Wałbrzych, Państwowa Huta Szkła Wałbrzych.

KOMISJA REWIZYJNA

1. Słobodkin.
2. Waksman.
3. Bromberg.
4. Fonar.
5. Kestin Słucka
6. Tauchner.
7. Truskier.

Lista „łańcucha” prasowego nr 21

- Ob. J. RYDEL Łódź, wpl. zł. 500 i wz. ob. ob. P. Liskiera A. Dawidowicza, L. Knoblich, A. Mardyska, M. Grubiszewska, G. Galtera z Łodzi.
- Ob. MAŁKA DOREMBUS, Wałbrzych, wpl. zł. 500 i wz. ob. Wolfheiler Annę ze Szczecina.
- Ob. JULIAN RAWICZ Wałbrzych wpl. zł. 300.
- Ob. WILDFENER SENDER, Nowy Sącz wpl. zł. 500 i wz. ob. Lustig Mię z Lubawki.
- Ob. TOBIASZ BALICKI, Dzierżoniów, wpl. zł. 500 i wz. ob. Nalha Juliusza Rozna z Dzierżoniowa, Leona Ebel z Bielawy.
- Ob. ROMAN BORKOWSKI, Ząbkowice Śl. wpl. zł. 1000.
- Ob. RYSZARD RUBINEK, Wrocław, wpl. zł. 500 i wz. ob. Leona Armera.
- Ob. JAKUB WASSERMAN, Krasnik, wpl. zł. 200 i wz. ob. Kestenbaum Jakuba.
- Ob. EFRIM SZTERN, Sopot, wpl. zł. 1000 i wz. ob. ob. dr Baara Witolda, Gniazdo Szomrowe, dr Sielecka Marię, dr Sztacholca Ludwika, dr Warhoffa Stanisława, dr Woźniaka A. z Sopot, Einesa Barucha z Warszawy, A. Gurmana, dr Hanzla L. z Wrzeszcza, adw. Konta Norberta z Gdyni.
- Ob. KAUFMAN A. Legnica wpl. zł. 200.
- Ob. RAFAŁOWICZ JUDA Legnica wpl. zł. 500.
- Ob. HABER IZAK, Legnica wpl. zł. 200 i wz. ob. ob. Szwama Chaima, Szpiro Mariana, Kahane z Legnicy.
- Ob. CHAIM MILGROM, Sokółwsko, wpl. zł. 500.
- Ob. TOBIASZ I IRENA WYSOCKA, Pabianice wpl. zł. 1500 i wz. ob. ob. M. i F. Wajsmannów, Z. i S. Horowiczów z Łodzi.
- Ob. IZAK ROZMAITY Łódź wpl. zł. 500 i wz. ob. ob. E. Tyllera, D. Marsztarka, f-mg „Ultron” z Łodzi.
- Ob. MAJER CESERSKI Wrocław wpl. zł. 1000.
- Ob. JAKUB GRABOW, Lwówek wpl. zł. 500.
- Ob. JAKUB BERGER, Kraków wpl. zł. 2000.
- Ob. FILIP CZARSKI, Wrocław wpl. zł. 5000.
- Ob. mgr. SEWERYN ZĄBEK, Wrocław wpl. zł. 1000.
- Ob. RITTA WARHAFT, Sopot wpl. zł. 500 i wz. ob. ob. M. Warhafta, A. Zimlera, M. Gelkopfa.
- Ob. DAWID KAC, Legnica wpl. zł. 300 i wz. ob. Mandel Hele ze Szczecina.
- Ob. SZWIDER D., Łódź, wpl. zł. 500 i wz. ob. M. Rubinsztejna.
- Ob. Z. RUBINSTEIN, Gliwice, wpl. zł. 1000.
- Ob. F-ma „WELNA”, Gliwice, wpl. zł. 2000.
- Ob. J. LIEBER, Gliwice wpl. zł. 1000.
- Ob. NUSBAUM, Gliwice, wpl. zł. 300.
- Ob. GLASBERG, Gliwice, wpl. zł. 300.
- Ob. TRYKNER Otłock wpl. zł. 500.
- Ob. dr HENRYK LESER, Warszawa wpłacił zł. 500.
- Ob. ZILBERMAN, Warszawa wpl. zł. 1000.
- Ob. TAJTEL, Warszawa, wpl. zł. 1000.
- Ob. AJZENGLIK, Warszawa, wpl. zł. 1000.
- Ob. SZAFRAN, Warszawa, wpl. zł. 1000.
- Ob. ANCEL CYMRING, Lublin, wpl. zł. 500 i wz. ob. ob. Jakuba Goldfinger, Makower Felicję, Pachtera Strułę z Lublina.
- Ob. KOHL JOZEF, Legnica, wpl. zł. 500.
- Ob. SKUBACZ FELIKS, Legnica, wpl. zł. 1000 i wz. ob. ob. Kohla Henryka, Lipszyca, Kohla Józefa, Grosera, Karpę z Legnicy, Fajgenblum z Wałbrzycha.

Parlament przy pracy

(dokończenie ze str. 2-giej)

Ta polityka powinna również zapewnić absorpcję szerokich mas nowych imigrantów — zarówno zamożnych, jak i niezamożnych — w ramach ogólnego programu rozwoju gospodarki narodowej.

Odnosnie wytycznych polityki zagranicznej przedstawiciele Mapam wysunęli żądanie, aby była to polityka pełnej niezależności, która znalazłaby swój wyraz w bezwzględnej negowaniu wszelkiej aneksji obszarów palestyńskich przez państwa arabskie i przeistoczeniu tych terenów w obce bazy strategiczne. Polityka ta powinna się wyrazić również w dążeniu do nawiązania przyjaznych stosunków, a zwłaszcza w dziedzinie ekonomicznej między Izraelem a wszystkimi milującymi pokój państwami.

Pod koniec konferencji prezydent Weizman wyraził swe zadowolenie z faktu, że Zjednoczona Partia Robotnicza w zasadzie zgodziła się na udział w przyszłym rządzie, który objąłby wszystkie konstruktywne siły jiszuwu.

Wczoraj prezydent Weizman konferował z przedstawicielami Progresywnych Syjonistów (dr H. Ferder), Ogólnych Syjonistów (S. Bernstein), a za kilka dni zostanie również przyjęty generalny sekretarz Partii Komunistycznej Izraela, Mikunis.

Zydowska Partia Robotnicza Haszomer-Hacair w Gliwicach rozpoczyna KURS JĘZYKA HEBRAJSKIEGO.
Wpisy przyjmuje sekretariat Partyjny. Bytomska 16. I. p. Codziennie od 15 — 18-ej.

Szef sztabu gen. J. Dori o przyszłości Armii Izraela: Koordynacja problemu odbudowy i obrony

TEL-AWIW (Kol Israel) Odbyla się tu konferencja prasowa z udziałem naczelnika sztabu generalnego Armii Izraela J. Dori, poświęcona problemom żydowskich sił zbrojnych w przyszłości.

Na wstępie swojego oświadczenia stwierdził naczelnik sztabu generalnego, że nawet po osiągnięciu pokoju — nie minie całkowicie niebezpieczeństwo agresji, co obowiązuje nas do utrzymania w stanie gotowości naszych sił zbrojnych.

„Zdaje sobie jednocześnie sprawę z tego — ciągnął dalej J. Dori — że bezpieczeństwo naszych granic nie zależy jedynie od naszych sukcesów militarnych. Wszystkie nasze osiągnięcia na tym polu mogą okazać się fikcyjnymi, o ile w ślad za nimi nie będzie postępowała energiczna akcja zaludnienia i zagospodarowania zdobytych, pustynnych obszarów kraju i stworzenia tej drogą placówek pracy dla dziesiątek tysięcy braci naszych powracających do ojczyzny.

W ten sposób zaznacza się współzależność dwóch najważniejszych kwestii naszego bytu: odbudowa naszej gospodarki narodowej w możliwie jak najszybszym tempie oraz utrzymanie w ciągu długiego okresu czasu takiej armii, która mogłaby zagwarantować nasze bezpieczeństwo — przyczyniając się jednocześnie do rozwoju kraju. Dwa te zadania będą wymagały od nas nadludzkich wysiłków — albowiem dysponujemy środkami w najwyższym stopniu ograniczonymi. Jakimi drogami zdołamy te zadania wypełnić? W pierwszym rzędzie — drogą planowania, szerokiego i dalekowszeregowego planowania, traktującego nasze siły zbrojne jako integralną część naszego organizmu gospodarczo-społecznego.

Nasza regularna armia, utrzymywana przez państwo — podkreślił J. Dori — nie będzie mogła, ze zrozumiałych przyczyn, być wielką ilościowo. Pod tym względem będzie ona ograniczona do minimum, wobec tego należy podnieść do maximum jej zdolność bojową. Armia

nasza winna posiadać wszelkie gatunki broni, nie wyłączając lotnictwa i floty morskiej. Należy dążyć do tego, aby była ona również całkowicie zmotoryzowana, ruchliwa i zaopatrzona w najnowocześniejszy sprzęt wojenny. Przy tym wszystkim jednak zdajemy sobie sprawę, że sama armia nie potrafi zapewnić państwu bezpieczeństwa. W tym celu ludność kraju musi być utrzymywana w stanie stałego pogotowia. Każdy obywatel powinien być przeszkolony i przygotowany do obrony kraju.

Dlatego też nasze siły zbrojne będą złożone z dwóch różnych formacji: z armii kadrowej i milicji ludowej, w której obywatele otrzymają przeszkolenie wojskowe. Na tej koncepcji opierają się nasze plany, a we wszystkich dziedzinach naszego życia gospodarczego i społecznego powinny być uwzględnione potrzeby militarne Izraela.

Przytoczył kilka przykładów — ciągnął dalej mówca — które wykażą ścisły związek pomiędzy potrzebami natury militarnej a innymi potrzebami kraju. W dziedzinie kolonizacji istnieje konieczność, aby nasze pozycje bojowe w strefach pogranicznych przeistoczyły się jak najszybciej w osiedla, w kwitnące gospodarstwa. Z drugiej zaś strony niezbędnym jest, aby każde istniejące osiedle — i to nie tylko w strefach pogranicznych — przekształciło się w silne ogniwo systemu obronnego kraju. W takim małym kraju jak nasz nie możemy ograniczyć się do systemu obronnego, obejmującego go jedynie pas pograniczny.

Podobnie rzecz się ma z innymi gałęziami naszej gospodarki. Nasza sieć dróg komunikacyjnych, urządzenia irygacyjne, cały przemysł, rzemiosło, flota handlowa, lotnictwo cywilne itd. — wszystko to musi rozwijać się zgodnie z ogólnym planem, który przewiduje jednocześnie odbudowę kraju oraz ugruntowanie jego obronności.

Kończąc swe wywody naczelnik sztabu generalnego podkreślił, że istnieje jeszcze jedna okoliczność, warunkująca nasze powodzenie. Jest nią duch bojowy i gotowość do poświęceń, którym mamy do zadośćuczynienia wszystkie dotychczasowe zwycięstwa, a które cechować będą nasze siły zbrojne również w przyszłości.

Prez. Weizman-honorowym obywatelom Jerozolimy

JEROZOLIMA. W gmachu b. komendanta brytyjskich sił zbrojnych w Palestynie, który jest obecnie siedzibą zarządu miejskiego Jerozolimy, odbyła się uroczystość nadania prez. dr Ch. Weizmanowi honorowego obywatelstwa tego miasta.

Na uroczystości przybyli wszyscy członkowie Rady Miejskiej z prezydentem miasta D. Austrem na czele.

Podnosząc toast na cześć Prezydenta i jego małżonki oświadczył D. Auster m. in.: „W grudniu 1947 r. arabski prezydent miasta z uniżonością wręczył komendantowi brytyjskiemu klucze naszego grodu. Dziś ja jako burmistrz Jerozolimy, pierwszego miasta żydowskiego, oddaję gród nasz pod Twoją opiekę”.

W odpowiedzi na słowa burmistrza Prezydent rzekł:

„Jestem głęboko wdzięczny Wam i wszystkim

kim mieszkańcom Jerozolimy za zaszczyt, jakim obdarzyliście mnie. Przypominam sobie w tej chwili ten moment, kiedy po raz pierwszy przybyłem do kraju i w towarzystwie gen. Alenby zostałem przyjęty przez arabskiego burmistrza. Od tego czasu żydowska Jerozolima przeszła długą drogę cierpień i zmagania. Mam nadzieję, że okres ten należy już do przeszłości i że obecnie wkraczamy na drogę bezustannego rozwoju i budownictwa. Moim najgłębszym życzeniem jest, aby przyszedł już kres cierpieniom wszystkich Żydów na całym świecie. Przesyłam z naszego wiecznego grodu Jerozolimy wszystkim synom Izraela życzenia owocnej pracy i szczęśliwości”.

Burmistrz D. Auster podał do wiadomości, że Rada Miejska Jerozolimy postanowiła wybrać prez. Weizmana pierwszym obywatelem miasta Jerozolimy.

Ostatnie telegramy

— Agencja Reutera doniosła, że w najbliższym czasie uruchomiona zostanie w Haifie rafineria nafty. Wiadomość ta nie została dotychczas potwierdzona przez władze izraelskie.

— W Beer Szewa otwarty został klub żołnierski — jeden z najlepiej wyposażonych na terenie kraju.

— W ostatnim okresie zanotowano napady uzbrojonych band arabskich w pobliżu Beniaminy. Są wypadki mordów i kradzieży bydła.

Rzecznik Armii Izraela zapowiedział energiczną akcję władz bezpieczeństwa.

— W Tel-Awiwie zakończyła swe obrady sesja światowej egzekutywy organizacji „Wizo”. Sesja uchwaliła plan pracy na rok 1949. Organizacja powiększy swój stan liczbowy oraz zasoby finansowe. Uchwalono zbudować szkołę imieniem znanej działaczki „Wizo” — Chany Sztajner, zamordowanej przez Niemców w Czechosłowacji.

— Agencja Reutera komunikuje z Tel-Awiwu, że komisja rozjemcza ONZ w Palestynie nie zamierza zwołać konferencji wszystkich krajów arabskich w sprawie rozwiązania problemu uchodźczego w Palestynie. Komisja zakończyła dwutygodniowy objazd stolic państw arabskich i przygotowuje obecnie pierwsze sprawozdanie dla generalnego sekretarza ONZ.

Już ukazały się w wydawnictwie
Merkaz - „Hechaluc”
Wspomnienia uczestnika walk w getcie Warszawy i w powstaniu
sierpniowym 1944 roku
Tuwii Borzykowskiego

„CWYSZEN FALENDIKE WENT”

(WSRÓD WAŁĄCYCH SIĘ MURÓW)

Stron 370

Cena 400 zł.

Zamówienie kierować na adres Wydawnictwo „Hechaluc”

Łódź, ul. Jaracza 4/4

Prenumeratory „Mostów”, instytucje kulturalne oraz organizacje młodzieżowe otrzymują rabat w wysokości 20 proc.

KUPON DLA CZYTELNIKÓW „MOSTÓW”

Do wydawnictwa „Hechaluc”

Łódź, ul. Jaracza 4/4

Imię i nazwisko
Zamieszkały w ul. Nr domu . . .
m. prosi o przesłanie za zaliczeniem, na wyżej podany adres,
książki T. Borzykowskiego pt.

„CWYSZEN FALENDIKE WENT”

w ilości egz.

Cena za jeden egz. 400 zł.

Czytelnicy „Mostów” przysyłając niniejsze zamówienie, korzystają z 20 proc. rabatu.

Podpis

Data

WNIOSEK O ZNIESIENIE STANU WYJĄTKOWEGO W EGIPCIE

LONDYN. Jak podaje z Kairu agencja Reutera, w senacie egipskim złożono wniosek, domagający się zniesienia w kraju stanu wyjątkowego i cenzury prasowej. Stan wyjątkowy wprowadzono w Egipcie 12 maja 1948 r. na trzy dni przed wycofaniem się Anglików z Palestyny.

Najserdeczniejsze życzenia w dniu zaślubin
tow. GRINBERG SALI z KARKIEM
CHASKLEM zasyłają E. i M. ZASKOWIE.

Z okazji zaślubin tow. GRINBERG SALI z KARKIEM CHASKLEM najserdeczniejsze życzenia zsyła Z.P.R. HASZOMER-HACAIR W SZCZECINIE.

Towarzyszowi MANDELBAUMOWI CHAIMOWI wraz z żoną z okazji urodzin syna serdeczne życzenia składa PARTIA HASZOMER-HACAIR W BIELSKU.

RAJA SOŁOWIEJCZYK prosi Libę Sołowiejczyk, Lejbę, Wiersockiego, Nachamię Szapiro i Fanię Gutman o skomunikowanie się z nią na adres: R. Sołowiejczyk, Gliwice, ul. Trynek 6-9. Prasa izraelska prozona jest o przedruwie.

RADIOAPARATY

NAPRAWIA

FACHOWO

SZYBKO

TANIO

dyplomowany mistrz radiotechnik

F-ma B. SZTAMLER

Łódź, ul. Próchnika 13 tel. 141-78

LECZ. ZĘBOW oraz nowoczesna pracownia zębów sztucznych. Łódź, ul. Piotrkowska 8.

DR. REICHER specjalista: weneryczne, skórne, płciowe (zaburzenia). Łódź, ul. Południowa 28 godz. 2 — 7.

Zakopane „Jezewo”, Jagiellońska. Tel. 124, pensjonat pod kierownictwem żony, żony Fogelgarn z Katowic zaprasza na zimę. Kuchnia wykwinna. — Bieżąca, ciepła woda. — Centralne ogrzewanie.

DENTYSTA S. Wodnicki. Korony i mostki porcelanowe. Łódź, Andrzeja 11, tel. 154-12, godz. 11 — 13, 16 — 18.

Cennik ogłoszeń: drobne po 15 zł za wyraz (minimum 150 zł). Ogłoszenia wymiarowe (za 1 mm szerokości i 1 szpalty) w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia po 15 zł. — W tekście po 80. — Ogłoszenia zamiejscowe uwzględniamy po uprzednim przekazaniu należności na nasze konto PKO Nr 4560. Prosimy zaznaczyć na odwrocie przekazu, że suma przesłana jest za ogłoszenie. Adres Redakcji: Łódź, ul. Wilekowskiego 4-8. Skrzynka pocztowa 20. Tel. 269-01. Konto PKO 4560. Prenumerata miesięczna wraz z opłatą pocztową — 150 zł. Wydawca: HASZOMER HACAIR w Polsce. Druk: R. S. W. „PRASA”, Łódź, ul. Zwirki 17. Redaktor: MAURZYC WEINTRAUF. Q.054676